

BULDURI

PASTAIGU MARŠRUTS
BULDURI

Jūrmala

~4 km

asfalta ceļi

1–2 h

Senāk Buldurus sauca par Bilderliniem. Vietvārds "Bilderlini" cēlies no Lielupes pārcēlāja Jāņa Bildringa (*Büldring*) vārda, kuram Livonijas ordeņa mestrus Valters fon Pletenbergs 1495. gadā nodeva lēnī šo apvidu un plostu, bet 1516. gadā – arī krogu ceļotāju izmitināšanai.

Senāko Bulduru muižas daļu starp dzelzceļu un Lielupi sauc par Vecbulduriem. Savulaik tas bija upes zvejnieku ciems ar dažām vasarnīcām. 1833. gadā muižas zemes tika sadalītas gruntsgabalos, kurus sāka iznomāt vasarniekiem, bet muižas klēti tika ierīkotas telpas peldu viesiem.

19. gadsimta 30. gados Bilderlini kļuva par rīdzinieku iecienītu peldvietu, kur no Rīgas varēja nokļūt, pārceļoties pār Lielupi ar plostu. 1875. gadā uz Bulduru muižas zemes jau bija uzceltas aptuveni 400 vasarnīcas.

1920. gada 2. martā Latvijas valdība Buldurus iekļāva jaunizveidotajā Rīgas Jūrmalas pilsētā. 1922. gadā Bilderlini muižu (vācu: *Bilderingshof*, krievu: Бильдерингсгофъ) pārdēvēja par Bulduriem.

Vecbulduru vasarnīcu rajons Lielupes krastā ir valsts nozīmes pilsētbūvniecības piemineklis.

BULDURI

PASTAIGU MARŠRUTS

1

Dzelzceļa stacija "Bulduri"

Pēc dzelzceļa līnijas Rīga–Tukums atklāšanas 1877. gadā Bulduri bija pirmā pieturvieta Jūrmalas teritorijā. 1947. gadā Otrā pasaules kara laikā nopostītās Bulduru koka stacijas ēkas vietā tika atklāta jauna, funkcionalisma stilā celta mūra ēka pēc arhitekta Voldemāra Ozoliņa projekta, un tā ir raksturīgs dzelzceļa staciju būvniecības tradīciju paraugs Latvijā 20. gadsimtā. 2015. gadā tika veikta stacijas ēkas un perona modernizācija.

2

Jasmīnu iela 1

Līdz 1988. gadam šeit darbojās Bulduru slimnīcas Dzemdību nodaļa.

3

Vienības prospeks 12

Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Ēka celta 20. gadsimta sākumā. Vēsturiski tā bija dzīvojamā ēka ar veikalniem pirmajā stāvā, jo netālu esošais tirgus ietekmēja tirdzniecību arī otrpus dzelzceļam.

4

Vienības prospeks 19/21

Jūrmalas slimnīcas ēka celta 20. gadsimta 60. gados. Tā ir daudzprofilu slimnīca, dibināta 1949. gadā un vairākkārtēji paplašināta. Slimnīcas Dzemdību nodaļa ir populāra jaunu māmiņu vidū un šeit ierauga pasaule ne tikai jaunie jūrmalnieki, bet arī mazuļi no pilsētas apkārtnes.

5

Vienības prospeks 20

Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Uz zemesgabala ir divas ēkas, kas celtas 20. gadsimta sākumā un lieliski raksturo Jūrmalai raksturīgo koka arhitektūru. Tagad tās ir atjaunotas un šeit ierīkoti viesu apartamenti. Ēkām ir Jūrmalas vēsturiskajai koka arhitektūrai raksturīgās stiklotās verandas un bagātīgs dekoratīvo kokgriezuma detaļu klāsts ar jūgendstila iezīmēm. Pēc rekonstrukcijas saglabāts oriģinālais kaltais metāla žogs.

6

Vienības prospeks 23

Šobrīd ēkā atrodas Latvijas Kristīgā akadēmija, kurā var iegūt augstāko izglītību teoloģijā, Bībeles mākslā un ikonogrāfijā u.c. virzienos.

7

Vienības prospeks 24

Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Ēkas celtas 20. gadsimta sākuma. Reti sastopama apbūve, kad gruntsgabalā ir divas vienādas ēkas. Ēkām ir Jūrmalas vēsturiskajai koka arhitektūrai raksturīgās stiklotās verandas un bagātīgs dekoratīvo kokgriezuma detaļu klāsts ar jūgendstila iezīmēm. Pēc rekonstrukcijas saglabāts oriģinālais kaltais metāla žogs.

8

Vienības prospeks 25

Dzīvojamā ēka un kafejnīca "Muca". Dzīvojamā ēka celta ap 1930. gadu. Divstāvu koka celtnei ir simetriska kompozīcija ar diviem stūra verandu torņiem. Ielas stūri atrodas kafejnīcas ēka, kas raksturīga 20. gadsimta 50. gadiem. Jūrmalā saglabājušās divas paviljona tipa kafejnīcas, bet savulaik šāda kafejnīcu ēku arhitektūra bija ļoti populāra.

1

5

6

7

8

9

Vienības prospeks 27

Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. 20. gadsimta sākums. Zemesgabalā saglabājušās divas vēsturiskās koka arhitektūras ēkas ar raksturīgo mezonīna izbūvi, stiklotu verandu un bagātīgu dekoratīvo detaļu klāstu. Ēkas fasādi rotā nacionālā romantisma stilā ieturēts aplikačīvs dekors.

10

Vienības prospeks 28

Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Ēka būvēta pēc arhitekta Eižena Laubes projekta modernizētā klasicisma stilā. Savulaik šeit dzīvojis būvuzņēmējs Ludvigs Neiburgs (1873–1948). Padomju gados šeit bija skola un bērnudārzs.

19. gadsimta otrajā pusē sākās pilsētu uzplaukums Latvijā. Šajā laikā no laukiem uz Rīgu pārcēlās arī Ludvigs Neiburgs. Apguvīs mūrnieka meistara amatu, viņš tās laikā kļuva par vienu no ievērojamākajiem Rīgas būvniekiem un vienu no pirmajiem latviešu izceļsmes uzņēmējiem. Finanšu ministrijas nams, Rīgas pils Triju zvaigžņu tornis, Brāļu kapu monaments, Paula Stradiņa Kliniskās universitātes slimnīca, cukurfabrikas Krustpili, Jelgavā un Liepājā – tā ir tikai daļa no

Ludviga Neiburga paveiktā. Iesākto darbu pārtrauca Otrais pasaules karš. Ludvigs Neiburgs nomira 1948. gadā savā lauku mājā lielā pietiņbā, viņa īpašumi tika nacionālizēti. 20. gadsimta 90. gados pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas viņa pēcteči īpašumus atguva.

11

Vienības prospeks 32

Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Ēka celta 19. gadsimta beigās un ir mākslīga pildrežģa būves paraugs. 1977. gadā ēkā ierīkoja tajā laikā populāro jauniešu kafejnīcu "Ave sol!", kur notika tematiski vaktari, izstādes.

Pildrežģa konstrukcija ir būvveids, kad sienu koka karkasu aizpilda ar kieģeļu mūrējumu, māla kleķi vai citu materiālu. Koka konstrukciju režģis ir redzams ēkas ārpusē, kas tai piešķir vizuālu izteiksmību.

Šāda tipa mājas sāka būvēt 15. gadsimtā Vācijā, un tās kļuva ļoti populāras Eiropā 19. gadsimtā. Šāds būvveids ļāva ietaupīt vērtīgāku koksnī un citus dārgākus celtniecības materiālus, saglabājot ēkas eleganto izskatu. Pirmās pildrežģa konstrukcijas Latvijā sāka izmantot 18. gadsimtā, visvairāk Zemgalē, Kurzemē un Rīgā, sākotnēji pārsvārā piebūvēs un saimniecības ēkās.

Kad 19. gadsimta beigās sākās intensīva Mežaparka apbūve, lai izveidotu rajonu, kuru apdzīvotu pārsvārā latviešu un vācu inteliģences pārstāvji, par arhitektūras paraugu uzskatīja tā saukto dzimtenes stilu, kas nācis no Vācijas un Šveices, un tipiskajā šī stila apbūvē pildrežģis bija gandrīz neiztrūkstošs elements

12

Vienības prospeks 35

20. gadsimata sākuma ēka, kurā tagad atrodas konditoreja "Raušu fabrika", velonoma "Veloman" un produktu veikalīņš. Ja ir vēlme, tad turpmāk maršrutu var turpināt, nogaršojot svaigi izceptu kūku un iznomājot velosipēdu tepat uz vietas.

13

Stendes iela 11

Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. 20. gadsimta sākumā celtās ēkas arhitektūrā izmantotas gan gadsimta sākumam raksturīgās asimetriskā apjoma kompozīcijas, gan neorenesances stila motīvi verandas pusaploces arkādē. Mākslinieciski izteiksmīgi ir žoga, sevišķi ieejas vārtiņu, stabībetona lējumā atveidotas kolonnas ar kapiteli – ziedu vāzi.

9

10

11

12

13

14

Tvaikoņu iela

Valsts nozīmes pilsētbūvniecības piemineklis – Vecbulduru vasarnīcu rajons. Tam raksturīgs neregulārs, vietām pat haotisks ielu tīkls, kas veidojās senā zvejnieku ciema ceļu un taku vietās, mazi zemesgabali un liels apbūves blīvums. Attīstoties tvaikoņu satiksmei pa Lielupi, Tvaikoņu ielas galā tika izveidota piestātne.

15

Vilņu iela 3

Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Ēka celta 19. un 20. gadsimta mijā neorenesances stilā. Tā ir vienstāva kārtējā mūra celtne ar paaugstinātu centrālo daļu (belvederu), ko pārsedz kupols, kas liecina par Austrumu arhitektūras ietekmi. Ēkas arhitektūru papildina dārza lapenīte ar analogu kupola pārsegumu un dekoratīva kārtējā mūra atbalsta siena, kas kalpo arī kā Lielupes krasta nostiprinājums. Prefi mājai ir iekopta ērta peldvieta, kur var atvēsināties karstā vasaras dienā pirms turpināt ekskursiju.

16

Tiltu ielas un Vienības prospektā krustojums (stāvlaukums pie restorāna "Laivas")

1932. gadā šeit, Vienības prospektā galā, tika uzbūvēts pontonu tilts pa jūgu un auto satiksmei pār Lielupi, līdz ar to Vienības prospekts (agrāk – Marijas, Rēzeknes prospekts) kļuva par iebraukšanas vārtiem un galveno satiksmes artēriju pilsētā, kas lielā mērā arī noteica tā apbūves blīvumu un sabiedrisko iestāžu atrašanās vietu.

17

"Līvu akvaparks" un autotilts pār Lielupi

Jaunu dzelzsbetona tiltu autosatiksmei uzbūvēja 1962. gadā. 1969. gadā tam blakus bija atklāts Jūrmalā lielākais sporta stadions "Jaunība", kurā notika liela mēroga sacensības, dažādi sporta un kūrorta svētki. 20. gadsimta beigās stadiona vietā uzbūvēja lielveikalu un vēlāk, 2001. gadā, tam blakus aizsākās akvaparka būvniecība. "Līvu akvaparks" tika atklāts 2003. gada 30. decembrī, tas ir Ziemeļeiropā lielākais slēgtā tipa akvaparks trīs stāvos, vasaras sezonā tiek atvērta arī papildu zona.

18

Viestura iela 6

Bulduru Dārzkopības vidusskola ir slave-nākā Jūrmalas pilsētas mācību iestāde un Latvijā vecākā skola ar dārzkopības novirzienu. 1905. gadā Keizariskās Krievijas dārzkopības biedrības Rīgas nodajā saņēma no valsts bezmaksas lietošanā Bilderliņu muižu ar 153 pūrvietām (12 ha) zemes dārzkopības skolas, mācību dārza un kokaudzētavas izveidei. 1910. gadā tika dibināta Bilderliņu dārzkopības mācību iestāde – pirmā dārzkopības skola Latvijā. Šo gadu laikā skolu ir beiguši daudzi izcili dārznieki, agronomi, ainavu arhitekti, floristi un citi speciālisti.

Bulduru Dārzkopības vidusskolas plašā teritorija veidota kā parks, kura lielākā daļa ir publiski pieejama. Sevišķi krāšnas ir rododendru audzes un ziedu dobes, kas tiek stādītas un kopotas atbilstoši sezonai. Skolas teritorijā atrodas Baltijā modernākais silumīnīcu komplekss, kur ikviens var iegādāties uz vietas audzētus augus un ziedus, kā arī tiek veidots unikāls projekts Eiropā – digitālais dārzs.

Pēc pieprasījuma apskatei pieejams skolas muzejs, kura liela daļa ir veltīta skolas dibinātājam, selekcionāram un dārzkopīm Pēterim Dindonim.

14

15

16

17

18

19

Dārzkopības iela

Skaisto ozolu aleju Dārzkopības ielā stādījuši kādreizējie Bulduru Dārzkopības skolas audzēknji 20.gadsimta vidū.

20

Muižas iela 19

Zemesgabala teritorijā saglabājušās vairākas vērtīgas koka ēkas. Nozīmīgākā no tām ir stūra akcentu veidojošā ēka ar torni un unikālu torņa dekoru. Citām ēkām ir vēsturiskajai koka arhitektūrai raksturīgās verandas ar krāsainu stiklojumu, dekoratīvas jumta savilces un kokgriezumu detaļas. Šobrīd ēkas ir atjaunotas un veido dzīvojamu kompleksu.

21

Muižas iela 15

Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Divstāvu koka ēka celta 20. gadsimta sākumā. Ēkai ir asimetriska, sadrumstalota kompozīcija, Jūrmalas vēsturiskajai koka arhitektūrai raksturīgais stūra tornis un plašs dekoratīvo kokgriezumu klāsts.

22

Muižas iela 14

Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Ēka celta 20. gadsimta sākumā kā dzīvojamais nams un pansija. Padomju laikā ēkā bija iekārtota pionieru nometne, un tās priekšā atradās skulpturāla kompozīcija "Meitene un zēns – pionieri". 2006. gadā tika veikta ēkas rekonstrukcija.

23

Rēzeknes pulka iela 5

Ēka būvēta 20. gadsimta sākumā Šveices jeb vasarnīcu stilā kā pansija. Apjomu raksturo divas torņveida stūru izbūves, kas savienotas ar lodžijām. Jūrmalas koka arhitektūrai tuvāku to padara plaši logi, izteikti dekoratīvie un ažūrie lodžiju balsti.

24

Rēzeknes pulka iela 9

Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Ēka būvēta 1915. gadā. Viena no izteiksmīgākajām jūgendstila ēkām Jūrmalā, kuru spilgti raksturo gleznieciska asimetrija, dažādo materiālu lietojums un kokgriezuma dekorējumi ar augu motīviem un fantāzijas radītiem tēliem.

25

Muižas iela 7

Ēka celta 20. gadsimta 70. gados Jūrmalas Tirdzniecības pārvaldes vajadzībām. Kopš 1993. gada šeit darbojas Jūrmalas teātris, kurš 2019. gadā atzīmēja 40 gadu jubileju.

26

Muižas iela 6

Ēka būvēta 1920. gadā un ir pilsētbūvniecības koka arhitektūras piemineklis, kas iemieso Jūrmalas koka arhitektūras labāko tradīciju esenci. Nams lielākoties izmantots izglītības un kultūras vajadzībām. Līdz 20. gadsimta 70. gadiem te atradās pilsētas pamatskola. Pašlaik šeit darbojas Bulduru Izstāžu nams (iepriekš – Jūrmalas Mākslinieku nams), rīkojot dažādas izstādes un skaņītājus iesaistošas mākslas akcijas.

27

Brīvības prospeks 96, lit. 1

Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Ēka celta 20. gadsimta sākumā kā pansija. Tā ir divstāvu koka celtne ar torņveida izbūvēm stūros. Ēkai ir jūgendstila iezīmes dekors. 21. gadsimtā, ēku remontējot, zaudēts oriģinālais verandu stiklojums.

